

Henryk Markiewicz

Do Redaktora Naczelnego "Pamiętnika Literackiego"

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 59/1, 369-370

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

le, iż traktuje pewne wypowiedzi Naborowskiego jako żart. Supozycję, że Naborowski może żartował, wysunąłem w swej recenzji na s. 595. Nie uważam więc, by autor, który wypowiedź Naborowskiego traktował całkowicie poważnie, mógł mi obecnie zarzucać, że nie poznałem się na żarcie Naborowskiego.

Władysław Czapliński

LIST DO REDAKCJI

Jest mi niezmiernie przykro, Szanowny Panie Redaktorze, że jestem zmuszony usilnie prosić Pana Redaktora o umieszczenie sprostowania następującego do nekrologu doc. dr Marii Strzałkowej o śp. profesor dr Stefanii Ciesielskiej Borkowskiej, umieszczonego w zeszytcie 1/1967 „Pamiętnika Literackiego”.

Oto zauważone błędy i błędne informacje:

1. Dwie prace źródłowe o podróżach Polaków na Półwysep Iberyjski zostały przez doc. dr Marię Strzałkową skumulowane w jedno dzieło i na dodatek sam tytuł podany jest nieściśle. Ma być: a) *Les Voyages de Pologne en Espagne et en Portugal au XV-e et XVI-e siècle*. „Archiwum Neophilologicum” 1934, t. 1, cz. 2, s. 296—322 oraz uzupełnienie na s. 376—377. — b) *Les Voyages de Pologne en Espagne et en Portugal au XVII-e siècle*. „Les Langues Neolatines” (Paris) 1958.

2. W nekrologu czytamy (s. 329): „wydanie *Trzech nowel przykładowych Unamuna*” — powinno być: *Trzy nowele przykładowe i Prolog*. Ale nie tylko wydanie, lecz również przekład i długi wstęp naukowy wyszedł spod pióra prof. Borkowskiej.

3. Data przekładu fragmentów *Don Kichota* nie jest 1947, lecz 1949.

4. Data wydania skryptów uniwersyteckich do nauki języka hiszpańskiego nie jest prawdziwa. Powinno być: wyd. 1 — 1954; wyd. 2 — 1958; wyd. 3, uzupełnione — 1962. Czwarte wydanie (z 1961 r.) nie istnieje.

5. Tytuł *Słownika francusko-polskiego*, redagowanego przez Zygmunta Matkowskiego i prof. Ciesielską Borkowską, został zniekształcony opuszczeniem podstawowego terminu „encyklopedyczny”, co niezmiernie umniejsza zakres haseł opracowanych w encyklopedycznym słowniku, dotąd — jak sprawdzić można bardzo łatwo — jedynym, najlepszym i niedoścignionym pod względem zakresu, ścisłości i sumiennosci zebranych i opracowanych haseł. Wydanie 2, ulepszone i rozszerzone, doprowadzone przez prof. Ciesielską Borkowską do litery C i kontynuowane w Państwowym Wydawnictwie „Wiedza Powszechna”, jest w toku.

Stefan Pieczara

DO REDAKTORA NACZELNEGO „PAMIĘTNIKA LITERACKIEGO”

Dziękuję uprzejmie za udostępnienie mi wypowiedzi Stanisława Dąbrowskiego pt. *Meta-epilegomena, czyli Henrykowi Markiewiczowi dopowiedź*. Z przysługującego mi prawa repliki rezygnuję. Jeśli chodzi o merytoryczne różnice w naszych poglądach, obaj przedstawiliśmy je dostatecznie wyczerpująco; z „dopowiedzeń” powstają nowe niezrozumienia — i w ten sposób spór nigdy by się nie skończył, zwłaszcza że S. Dąbrowski pozornie motywując poprzednie swe zarzuty, w rzeczywistości z zamiast nich wysuwa inne (tak np. zarzut „relacji ubezosobowiającej” zmienia się w zarzut relacji bagatelizującej sytuację minionego okresu)

albo też dodaje nowe, których mi przedtem oszczędzał (np. że przywłaszczyłem sobie jakieś wątpliwości wobec *New Criticism*, sformułowane przez R. S. Crane'a, a zrelacjonowane przez I. Sławińską).

Czy zastrzeżenia wobec metody polemicznej Stanisława Dąbrowskiego poczynione w *Uwagach końcowych do Epilegomenów* były uzasadnione czy nie — mogą osądzić sami czytelnicy, konfrontując nasze wypowiedzi. Muszę jednak mocno zaprotestować przeciw twierdzeniu, jakoby pisać *Epilegomena* zakładał u S. Dąbrowskiego „złą wolę nielojalnych przekształceń tekstu”. Nic takiego w *Epilegomenach* znaleźć nie można, choćby dlatego, że — w odróżnieniu od S. Dąbrowskiego — nie interesuję się genezą psychologiczną poglądów, z którymi dyskutuję.

Jeśli chodzi o inne insynuacje, docinki i pouczenia, przedziwnie przemieszane z aktami kurtuazji, oraz pozostałe popisy barokowej erystyki — pominąłem je milczeniem w *Epilegomenach*, uważając, że wobec ogólnego pożytku naukowego recenzji S. Dąbrowskiego nie warto na nie reagować. Pozostawiam je bez odpowiedzi i teraz; parafrazując znany wierszyk: „chybiać nie zwykłem, a trafiać nie chciałem”. *Rédaction oblige*.

Henryk Markiewicz

Kraków, grudzień 1967